

Ultreia 40, november 2014

In deze Ultreia

- Van de redactie
- Najaarsbijeenkomst
- Activiteiten Geschiedenis, Kunst en Cultuur
- Expertmeeting Camino Academie
- Inspiratielezing
- Herfstwandeling De Gele Pijl
- Camino Português
- Wilt u iets van mij lezen?
- De camino met me myself and I
- Nieuwe gids vanaf Vézelay
- Verder onderweg
- Documentaire Münchner Pilgerweg
- Culinaire camino

Van de redactie

Rust voor de kathedraal op de Praza do Obradoiro. Foto André Brouwer

Regelmatig horen we: “Ja, interessant die Ultreia, maar het is allemaal zo veel.”

Daarom dit keer een nummer om tot rust te komen. Maar toch met een aantal interessante items. Of zoals de oude Romeinen zeiden: *non multa sed multum* (niet veel, wel goed).

Veel leesplezier

*André Brouwer
hoofdredacteur*

Najaarsbijeenkomst Roermond: pelgrimeren door Limburg

Huub de Gier helpt ons op weg

De vrees dat het wel eens stil kon worden als we landelijke bijeenkomsten wat meer in de perifere regio's van ons land organiseren, bleek ongegrond. Meer dan 600 mensen kwamen op onze najaarsbijeenkomst af. De regio Limburg had er een afwisselend programma van gemaakt met boeiende lezingen en workshops. Van *Wat bezielt een mens een voetreis te maken?* tot *Hoe bouw ik een Jacobuskapel?* Verder waren er stadswandelingen, een drukbezochte informatiemarkt en ook de Limburgse wijnen ontbraken niet.

Tijdens de algemene ledenvergadering bood Bas Brouwer het bestuur zijn kroniek aan, waarin de geschiedenis van ons Genootschap is te lezen, geïllustreerd met originele documenten. De digitale versie is te zien op onze [website](#).

De voorjaarsbijeenkomst 2015 is op 21 maart in Amersfoort.

André Brouwer

Activiteiten Geschiedenis, Kunst en Cultuur voorjaar 2015

Foto: André Brouwer

De Werkgroep Geschiedenis en Cultuur organiseert het komende voorjaar weer interessante activiteiten:

- Lezingencyclus rond het thema *Zingeving en spirituele beleving langs de Camino* in samenwerking met de Werkgroep Spiritualiteit.
- Cursus van drie avonden *Inleiding geschiedenis, kunst en cultuur van de Camino Francés* in samenwerking met o.a. de regio Den Haag.

Kijk voor meer informatie en aanmelding op de [website](#)

Meer informatie in de komende Jacobsstaf en Ultreia van januari.

Herman Holtmaat

Nog enkele plaatsen beschikbaar voor de expertmeeting

Pelgrims kunnen zich nog aanmelden voor de expertmeeting *Pelgrims verhalen* op donderdag 11 december in Utrecht.

De expertmeeting spitst zich toe op de verhalen van pelgrims over hun tocht. Die verslagen zijn niet alleen een interessant literair genre, maar ook een unieke toegang tot het fenomeen pelgrimage met de motieven en ervaringen van pelgrims door de eeuwen heen. Tijdens deze bijeenkomst verkennen zowel pelgrims (praktijkexperts) als wetenschappers de bonte verscheidenheid aan verhalen. Bij nader toezien blijken de verslagen minder eenvormig en eenduidig dan op het eerste gezicht lijkt!

Van Finisterre tot Mekka & van oud manuscript tot twitter

Het belooft een inspirerende dag te worden met uiteenlopende presentaties. Classicus Vincent Hunink vertelt over zijn vertaling van *Egeria*, een bijzonder reisverslag van een Romeinse dame uit de 4^e eeuw. Gert Jan de Hoon (*Voyage Beyond*) is daarentegen een hedendaagse storyteller, pelgrim en camino coach. Hanneke van Asperen bespreekt haar onderzoek naar middeleeuwse pelgrimsverslagen en Luit Mols (museumconservator) geeft een inblik in de hadj-beleving van moslims.

Voorts komen publicist, historicus en docent journalistiek Chris van der Heijden (*Monnik zonder God, 1988*) en social media pelgrim Wijnand Boon (*Twalk with me*) aan het woord. Welke invloed hebben de moderne media op onze pelgrimagebeleving? Hoogleraar Europese etnologie Peter Jan Margry spreekt over Finisterre en promovenda Suzanne van der Beek doet verslag van haar lopende onderzoek naar het profiel van *The Modern Pilgrim* en cyberpelgrimage. Paul Post, hoogleraar Ritual Studies, is dagvoorzitter. Samen met Daniëlle Lokin (vicevoorzitter van het Genootschap) staan zij garant voor een boeiend en afwisselend programma met volop ruimte voor interactie. Klik [hier](#) voor het complete dagprogramma.

Foto: André Brouwer

Praktische informatie

Donderdag 11 december 2014, 10:30 – 16:00uur.

Museum Catharijneconvent, Utrecht.

Deelnemersbijdrage € 20,- inclusief lunch, ter plaatse te betalen.

Aanmelden o.v.v. uw naam, adres en functie (pelgrim, onderzoeker, professional):

L.Cramwinckel@uvt.nl

Laura Cramwinckel

Inspiratielezing: ‘Travelling, my university of life’

Reizen zie ik als een vorm van persoonlijke ontwikkeling. Een leerschool over omgaan met tegenslag, improviseren, je grenzen verkennen. Maar ook leren genieten en nieuwe inzichten opdoen.

29 november 2014 organiseer ik een inspiratiebijeenkomst, waarin ik mijn reisavonturen, inzichten en ervaringen graag deel met de toehoorders. In het middelpunt staat natuurlijk deze voetreis naar Santiago! Maar ook komen mijn eerder gemaakte reizen ter sprake, zoals mijn fietsreis van 12.000 kilometer door Zuid-Amerika in 2009.

Wat is er nu veranderd na 3.500 gestapte kilometers?

Een mooie vraag die me veel gesteld wordt na mijn Camino avontuur. Vanuit mijn woonplaats Kortenhoeve via de oostroute (Vezelay – Le Puy en Velay) door Frankrijk en vervolgens over de Camino de del Norte en de Camino Primitivo naar Santiago, waarna ik in Finisterre afscheid heb genomen van dit prachtige avontuur.

Ik ben teruggekomen vol inspiratie en vele ideeën maar met een compleet lege agenda.

Als zelfstandig coach & trainer,

gespecialiseerd in loopbaanbegeleiding, is dat nogal onprettig. Geen opdrachten in het vooruitzicht. Geen inkomen dus....

En toch blijf ik heel rustig. En dat is wel dankzij één van mijn grootste ‘leerdingen’ van deze reis: *vertrouwen*. Dat je op de meest onverwachte momenten geholpen wordt. Dat je camino, en dus het leven, loopt zoals het lopen moet. Dat vertrouwen dat ik tijdens mijn reis bijna dagelijks ervaren heb en ook nu nog voel, dat geeft rust.

Praktische informatie

Datum: zaterdag 29 november 2014 van 14.00 – 17.00 uur

Locatie: Conferentiecentrum Samaya in Werkhoven – www.samaya.nl

Adres: Hollendewagenweg 20, 3985 SG, Werkhoven

Entree: €12,50. Inclusief koffie en/of thee, consumptie na afloop en indien de weersomstandigheden het toelaten een korte inspiratiewandeling.

Aanmelden: Per e-mail: info@dereiscoach.nl

Dirk van Asselt

www.dereiscoach.nl

Herfstwandeling De Gele Pijl

degelepijl
kansrijk op pad

Stichting de Gele Pijl nodigt u uit voor een flinke portie pelgrimsinspiratie tijdens onze Pelgrims Herfst Wandeling op 30 november a.s. We lopen van station Driebergen-Zeist naar station Maarn (ca. 18 km). Daarna gaan we met de trein terug naar station Driebergen-Zeist.

We doorkruisen een prachtig natuurgebied, de Utrechtse Heuvelrug. Tijdens de wandeling is er voldoende mogelijkheid om elkaar te ontmoeten, ervaringen uit te wisselen en, elkaar te informeren over pelgrimeren naar Santiago de Compostela.

Daarnaast vertellen we u graag over onze pelgrimsreis met jongeren van TriviumLindenhof. Een verslag ervan in beelden kunt u zien op [Youtube](#).

Belangrijk is een stuk lekker samen wandelen.

We ontvangen u vanaf 10 uur voor station Driebergen-Zeist met koffie/thee en wat lekkers.

Daarna gaan we op pad tot ca. 15 uur. Deelname is op donativo basis (u bepaalt zelf uw bijdrage). Dit komt uiteraard volledig ten goede aan Stichting De Gele Pijl.

Mocht u mee op pad willen, meld u dan uiterlijk 26 november a.s. aan via info@degelepijl.nl

Buen camino, John van der Sluis (06 14442069) en Ben Noorloos (06 12141231)

Alternatieve routes Camino Portugués

In september heb ik de Camino Portugués gelopen. In de spiksplinternieuwe herberg in Barcelos van de Monteneros vond ik twee flyers waarvan we later op de camino profijt hebben gehad. De eerste flyer wijst de pelgrim op de mogelijkheid om het lelijke industriegebied van Porriño tussen Tui en Redondela in Spanje te ontwijken middels een nieuw voetpad langs de rivier de Loura. Dit pad hebben we genomen en het eindigde bij de nieuwe herberg

van Porriño. Het was een stuk aangenamer dan het grote industriegebied waarlangs de camino uit de gidsen loopt.

De tweede flyer geeft informatie over een nieuw alternatief om te lopen van Pontevedra naar Padrón langs enkele kloosters en een schitterend beekdal met wel zo'n vijftig watermolentjes. De wandeling eindigt in Vilarova de Arousa aan de kust en daar kan men de boot vanuit de herberg nemen die eenmaal daags naar Padrón vaart. Enkele medewandelaars met wie we contact hadden, hebben dit alternatief gelopen en waren enthousiast.

Wij hebben dit alternatief niet op onze heenweg gewandeld, maar hebben dit op de terugweg gedaan. De boot bleek helaas niet mogelijk en we dan maar de trein genomen. Ondanks het feit dat de weg vinden moeilijker was, de borden staan immers de andere kant op, hebben we genoten van dit nieuwe alternatief.

Peter Koster

Wilt u iets van mij lezen?

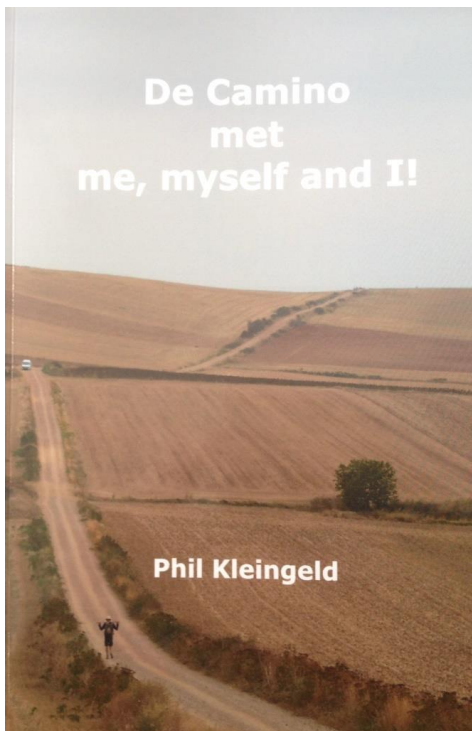
Lezers die zelf ook schrijven, kunnen in deze rubriek hun boek onder de aandacht van de leden van ons Genootschap brengen (het is dus geen recensie van de redactie van *Ultreia*).

Wij stellen het op prijs, indien u een exemplaar van uw boek aan onze bibliotheek schenkt. Gaarne uw boek naar:

Nederlands Genootschap van Sint Jacob
t.a.v. Bibliotheek
Janskerkhof 28a
3512 BN UTRECHT

De camino met me, myself and I / Phil Kleingeld

Het verslag van een soms barre tocht

In dit boek *De camino met me, myself and I* neemt Phil Kleingeld zijn lezers mee op pad langs de soms onbegaanbare paden van de Camino de Santiago. Sneeuwstormen, plensbuien en zinderende hitte weerhielden hem niet door te lopen. In dit boek vertelt hij over zijn soms bizarre en bijzonder interessante ontmoetingen met medepelgrims uit wel 32 verschillende landen. Hij beschrijft ook enkele 'mirakels' die hem tijdens de camino overkwamen.

Kleingeld, die onderweg van enkele medepelgrims diverse bijnamen kreeg, onder meer 'voetfluisteraar' en 'Camino Joost', liep de tocht alleen, ook al doet de titel van zijn boek anders vermoeden. In het boek legt hij, in de vorm van anekdotes, en af en toe een serieuze beschouwing, uit wat de camino met hem en andere pelgrims deed. Het boek bevat geen romantische of religieuze beschouwingen van de camino, maar laat de soms harde en nuchtere kant van ervan zien.

Voor toekomstige pelgrims en lange afstandswandelaars heeft hij in zijn 155 pagina tellende boek, voorzien van veel foto's, ruim 20 pagina's opgenomen met praktische tips waar toekomstige pelgrims iets aan zouden kunnen hebben.

Het boek *De camino met me, myself and I* is uitsluitend via de auteur te koop via het bestelformulier op zijn [website](#) waar ook enkele hoofdstukken ter inzage beschikbaar zijn. Een deel van de opbrengst gaat naar *Fight for Sight* waarvoor hij eerder geld inzamelde door zijn wandeling langs de camino in te zetten als fundraiser voor dit goede doel.

Phil Kleingeld e-mail: p.kleingeld50@upcmail.nl

Historische weg verschenen

In Ultreia 31 van februari dit jaar kon u de volgende zin lezen. *Het ontbreken van actuele, Nederlandstalige informatie over de 'historische weg' is voor veel pelgrims lastig. Daarom maakt een werkgroep, bestaande uit Wobien Doijer, Han Lasance, Klaas Mors en Arno Cuppen ruim vóór het pelgrimsseizoen 2015 een nieuwe routegids.*

De werkgroep heeft woord gehouden. Op 8 november jl. tijdens de najaarsbijeenkomst te Roermond bood Klaas Mors namens de werkgroep het eerste exemplaar aan de voorzitter van ons Genootschap, Joost Bol, aan.

Vanaf nu is er dus weer actuele informatie als u van Vézelay naar Saint-Jean-Pied-de-Port wilt.

Prijs € 19,90. Onder andere te verkrijgen in ons Huis van Sint Jacob in Utrecht, in onze [webwinkel](#) en rechtstreeks bij de [drukker](#)

De gids 'Pelgrimsweg van Vézelay - variant Bourges' komt naar verwachting eind 2014 uit.

Verder onderweg

Leo Jacobs biedt Joost Bol het eerste exemplaar aan

In Ultreia 39 schreven we dat de bloemlezing uit het werk van Jeroen Gooskens eraan kwam. Tijdens de najaarsbijeenkomst bood samensteller Leo Jacobs het eerste boek aan de voorzitter van het Genootschap aan.

Het boek is onder andere verkrijgbaar in de boekhandel of via de [uitgever](#)

Prijs €12,50

Voer voor de goede wolf in prijs verlaagd

In Ultreia 28 stond een beschrijving van *Voer voor de goede wolf*. De auteur, Jan van Gisbergen, laat weten dat het boek in verband met de feestdagen in prijs is verlaagd van € 28,50 naar € 19,95 (geen verzendkosten).

Te bestellen via bestellen@goedewolf.nl

Ook te koop in de boekhandel

Zie www.goedewolf.nl

Ben ik in beeld?

In een documentaire van de [Bayerischer Fernsehen](#) over de Münchner Pilgerweg komen na ongeveer 20 minuten onze leden Han en Margriet Tan in beeld als zij als 'Pilgereltern' hospitaleren in Scheidegg.

Herkenbaar en leuk om te bekijken.

André Brouwer

Herberg in Scheidegg. Foto: Joost Bol

Gastronomische camino

Kaasplankje in Arzúa. Foto: André Brouwer

Op de redactie van Ultreia vinden we het altijd een uitdaging om als uitsmijter (bekend Hollands gerecht) iets te vinden waarbij een bijzondere invulling aan de camino wordt gegeven. Op deze [website](#) vonden we diverse meerdaagse arrangementen met eigen auto of bus langs gastronomische hoogtepunten op de camino.

Dus, heeft u op uw tocht altijd maar weer het *menú del peregrino* genomen en nooit eens de *Pulpo a la Gallega* in Melide gegeten of de kaas van Arzúa geproefd, dan is hier uw kans.

Que aproveche!

André Brouwer

Colofon

Hoofdredactie: André Brouwer
Redactieadviseur: Monique Walrave
Vormgeving: Han Pronker, André Brouwer
Verzending: Han Lasance
Volgende Ultreia verschijnt medio december 2014.
Wij zien uw kopij graag voor 10 december tegemoet via ultreia@santiago.nl

Aanwijzingen voor de auteur

Ultreia wil attenderen op allerlei zaken en streeft daarom naar korte berichten.

Uw kopij (maximaal 300 woorden) graag in platte tekst, dat wil zeggen zonder opmaak, zoals inspringen, vet gedrukt, onderstreept of met kaders. En woorden in hoofdletters zijn ons helemaal een gruwel, want die moeten we overtypen.

Met een foto bij uw artikel zijn we weer wel blij.

Activiteiten van derden

In Ultreia is ook plaats voor de aankondiging van activiteiten van derden. Opname in Ultreia betekent echter niet dat het Genootschap garant staat voor de kwaliteit ervan.

